

AAN DE RAAD

Datum behandeld in college	22 april 2025	Behandelend ambtenaar	A. van der Meer
Datum agendering	22 mei 2025	E-mailadres	a.vandermeer2@waadhoeke.nl
Onderwerp	Jaarstukken 2024, Begroting 2026 en Dekkingsplan 2026 - 2029 Veiligheidsregio Fryslân		
Portefeuillehouder	N.A. van de Nadort		

Samenvatting De Veiligheidsregio Fryslân (VRF) heeft ons een drietal stukken gestuurd, te weten:

1. Jaarstukken 2024;
2. Begroting 2026; en
3. Dekkingsplan 2026 – 2029.

Deze stukken worden aan de raad voorgelegd met de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze. Geadviseerd wordt om geen zienswijze in te dienen, aangezien de stukken geen onverwachte afwijkingen laten zien die (nadelige) (financiële) consequenties hebben.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de Jaarstukken 2024, de Begroting 2026 en het Dekkingsplan 2026 – 2029 van de Veiligheidsregio Fryslân (VRF);
2. Geen zienswijze in te dienen op de Jaarstukken 2024 en de Begroting 2026 van de Veiligheidsregio Fryslân; en
3. Geen zienswijze in te dienen op het Dekkingsplan 2026 – 2029 van de Veiligheidsregio Fryslân.

Aanleiding

De Veiligheidsregio Fryslân (VRF) heeft ons een drietal stukken gestuurd, te weten:

1. Jaarstukken 2024;
2. Begroting 2026; en
3. Dekkingsplan 2026 – 2029.

Deze stukken dienen aan de raad te worden voorgelegd met de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. Geadviseerd wordt om kennis te nemen van de stukken en geen gebruik te maken van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. Dit aangezien de stukken geen onverwachte en/of grote (nadelige) (financiële) consequenties laten zien.

Beoogd (meetbaar) effect

Het versturen van de (financiële) stukken aan de Friese gemeenteraden is een wettelijke verplichting op basis van de gemeenschappelijke regeling (GR). Het zorgt ervoor dat gemeenten inzage blijven houden op de werkwijze van de Veiligheidsregio Fryslân en de wijze waarop zij de financiële middelen benutten. Met het kennisnemen van de stukken en het al dan niet indienen van een zienswijze op de diverse bestuurlijke stukken oefent de raad directe invloed uit op deze GR.

Motivering

Argumenten

1.1/2.1 Jaarstukken 2024

Door middel van de jaarstukken 2024 legt de Veiligheidsregio Fryslân verantwoording af over de resultaten die het afgelopen jaar zijn behaald. In 2024 heeft de Veiligheidsregio Fryslân haar koers verder versterkt, met aandacht voor crisisbeheersing, brandweezorg en publieke gezondheid. Het jaar 2024 wordt financieel afgesloten met een positief resultaat van € 3,6 miljoen. De belangrijkste oorzaak voor dit resultaat is, zoals ook in beide bestuursrapportages is genoemd, de vrijval van kapitaallasten betreffende € 2,35 miljoen.

De Veiligheidsregio Fryslân stelt voor om het financiële resultaat van 2024 te bestemmen voor:

- Functiewaardering: Borging van de financiering voor functiewaardering GGD en HR21 als overbruggingsperiode tot en met 2026.
- Organisatiekosten: Ondersteuning bij de transitie binnen de GGD en brandweer, inclusief mogelijke frictiekosten.
- Informatiemanagement en -beveiliging: Extra inzet om achterstanden in wet- en regelgeving in te lopen.

Daarnaast wordt voorgesteld om een deel van het resultaat terug te storten naar gemeenten.

Bij de aanbieding van de Kaderbrief 2026 - 2029 heeft de Veiligheidsregio Fryslân gemeenten reeds geïnformeerd over bovengenoemd voorstel tot resultaatbestemming 2024.

1.2/2.2 Begroting 2026

De begroting voor 2026 is opgesteld op basis van de eerder in de raad behandelde kaderbrief. Een ruime meerderheid van de gemeenten heeft ervoor gekozen om geen zienswijze in te dienen op deze kaderbrief. De ontvangen zienswijzen zijn via de reactienota, die op donderdag 27 februari 2025 naar de griffiers is verstuurd, voorzien van een inhoudelijke reactie en geven geen aanleiding tot het aanpassen van de kaderbrief. De kaderbrief is daarom ongewijzigd vastgesteld in het algemeen bestuur van 13 maart 2025.

1.3/3.1 Dekkingsplan 2026 - 2029

Het Dekkingsplan 2026 – 2029 is door Brandweer Fryslân opgesteld en beschrijft de repressieve brandweezorg in relatie tot de risico's in de regio en legt de verwachte opkomsttijden vast. Op grond van artikel 14 van de Wet Veiligheidsregio's is het bestuur van de veiligheidsregio verplicht om minstens één keer per vier jaar een dekkingsplan vast te stellen. Het huidige dekkingsplan heeft een looptijd tot en met 2025.

De dekkingsgraad in Fryslân wordt met de implementatie van het Dekkingsplan 2026 – 2029 over het algemeen verbeterd. De basisbrandweezorg blijft stabiel, en er wordt een betere dekking gerealiseerd door een beperkt aantal wijzigingen in specialistische taken. Dit betreffen wijzigingen op het gebied van waterlevering en -transport, technische hulpverlening en incidentbestrijding op het water. De voorgestelde wijzigingen hebben een structureel financieel effect. Op de langere termijn is de verwachting dat het afstoten van materiaal € 239.000 oplevert, ten opzichte van € 66.000 aan investeringen op het gebied van waterlevering.

Voor Waadhoeke hebben de wijzigingen in specialistische taken de onderstaande gevolgen:

- Het hulpverleningsvoertuig-kraan (HV-K) wordt afgestoten in Franeker;
De reden hiervoor is dat uit de analyse naar voren kwam dat de dekking in de noordwesthoek nagenoeg volledig overlapt met dekking vanuit Leeuwarden. Kazerne Franeker beschikt daarom in dit dekkingsplan niet meer over een HV-K. Deze wijziging heeft geen negatief effect op het regionale dekkingspercentage, deze blijft op 92%.
- Het grootschalig watertransport (WTS) wordt verplaatst van Harlingen naar Franeker;
De reden hiervoor is dat in het ontwerp van het Dekkingsplan 2.0 al bleek dat de dekking in de noordwesthoek het hoogste zou zijn wanneer de WTS in Franeker gepositioneerd zou zijn. Echter, tijdens de implementatie bleek dit organisatorisch gezien niet haalbaar, waarna de positionering in Harlingen is geformaliseerd bij de herziening van het dekkingsplan. Aangezien Franeker in dit dekkingsplan geen HV-K meer heeft ontstaan hier mogelijkheden, en wordt opnieuw voorgesteld om de WTS in Franeker te positioneren.
- Er wordt een nieuwe waterwagen (WT) eenheid gepositioneerd in Menaam;
De reden hiervoor is dat uit de analyse naar voren kwam dat voor bestrijding van zowel brand- als IBGS-incidenten (incidenten met gevaarlijke stoffen) in de noordwesthoek noodzaak bleek voor een extra WT. In Menaam wordt daarom een nieuwe WT-eenheid gepositioneerd.
- De motorspuitaanhanger (MSA) wordt afgestoten in St.-Annaparochie.
De reden hiervoor is dat uit de analyse naar voren kwam dat de MSA slechts noodzakelijk is voor een beperkt aantal gebieden. Dit betreffen gebieden waar reguliere opschaling niet een oplossing kan bieden, bijvoorbeeld doordat er een te zachte bodem is of een te nauwe toegangsweg. Uit de analyse bleek dus dat een groot aantal MSA's niet noodzakelijk zijn. Als gevolg hiervan wordt de MSA op 28 posten, waaronder St.-Annaparochie, afgestoten.

Het concept dekkingsplan is volgens Veiligheidsregio Fryslân over het algemeen positief ontvangen door de brandweerorganisatie. Er is opluchting over het behoud van alle posten, anderzijds doet voor sommige posten het kwijtraken van specialistische taken pijn. Hieraan wordt aandacht besteed met clusterhoofden en ploegleiders.

De voorgestelde wijzigingen in het dekkingsplan hebben geen grote (nadelige) consequenties voor Waadhoeke. Het behoud van alle posten zorgt voor stabiliteit in de dekking, terwijl de herverdeling van specialistische taken zorgt voor een betere dekking. Eventuele zorgen hierover worden gemonitord en besproken met de betrokken leidinggevenden.

Kantttekeningen/risico's

1.1 Kanttekening financiële uitdagingen

Evenals voorgaande jaren blijven financiële onzekerheid bij gemeenten en mogelijke korting op specifieke uitkeringen belangrijke factoren. De Veiligheidsregio Fryslân heeft zich ingespannen om te onderzoeken of en waar de bijdragen van gemeenten zouden kunnen worden verlaagd.

Uit de laatste doorlichting van de begroting en het benchmarkonderzoek naar de overhead door bureau Berenschot blijkt dat de Veiligheidsregio Fryslân efficiënt is georganiseerd en dat er geen ruimte is voor besparingen. Wel werden er twee mogelijke ontwikkelingen gezien waarbinnen het bestuur zou kunnen bijsturen:

1. Het nieuwe dekkingsplan voor de brandweer; en
2. De bestuurlijke opdracht voor de GGD.

Het nieuwe dekkingsplan is inmiddels in concept vastgesteld door het bestuur van de Veiligheidsregio Fryslân en ligt nu voor bij de gemeenteraden, zodat zij eventueel hier een zienswijze op kunnen geven.

De bestuurlijke opdracht voor de GGD is nog in uitvoering en de resultaten hiervan zullen in het najaar worden verwerkt in de Kaderbrief 2027 - 2030, die ook aan de gemeenteraden wordt voorgelegd voor het geven van een eventuele zienswijze.

Tot slot is bij het opstellen van de Kaderbrief 2026-2029 en de Begroting 2026 zorgvuldig gekeken naar de investeringsplanning. Dit heeft geresulteerd in een lagere bijdrage van de gemeenten voor de komende vier jaar, wat is opgenomen in zowel de kaderbrief als de begroting.

Alternatieven

Het alternatief kan zijn om wel een zienswijze in te dienen. De raad kan van mening zijn dat de Veiligheidsregio Fryslân de ontwikkelingen niet juist schetst of onjuiste keuzes maakt. Dit kan middels een zienswijze naar voren worden gebracht.

Vervolg

De Veiligheidsregio Fryslân vraagt om de eventuele zienswijzen uiterlijk 12 juni 2025 te ontvangen, zodat het Dagelijks Bestuur deze kan meenemen richting de vergaderingen van het Algemeen Bestuur en de Bestuurscommissie Veiligheid.

Jaarstukken 2024 en Begroting 2026

Het Dagelijks Bestuur neemt de zienswijzen op de financiële stukken in behandeling en komt met een advies voor het Algemeen Bestuur. De definitieve besluitvorming vindt plaats in de vergadering van het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Fryslân op 10 juli 2025.

Dekkingsplan 2026 - 2029

De zienswijzen op het Dekkingsplan 2026 – 2029 worden verwerkt in een voorstel aan de Bestuurscommissie Veiligheid. Wensen en bedenkingen worden door het Algemeen Bestuur meegenomen in de definitieve besluitvorming over het nieuwe dekkingsplan. De definitieve vaststelling van het Dekkingsplan 2026 – 2029 is beoogd tijdens een vergadering rond de zomer.

Participatie

Er is geen sprake geweest van participatie tijdens het opstellen van dit advies.

Financiën

Jaarstukken 2024

De Veiligheidsregio Fryslân heeft het jaar afgesloten met een positief resultaat van € 3,6 miljoen te onderscheiden naar de programma's:

Resultaat per programma (x € 1.000)	Definitief resultaat	Resultaat tweede berap	Verschil
Gezondheid	-265	-275	10
Orisisbeheersing	459	398	61
Brandweer	3.449	3.368	81
Totaal	3.643	3.491	152

(bedragen x € 1.000)

De belangrijkste oorzaak van het resultaat, zoals ook in de beide bestuursrapportages is genoemd, is de vrijval van kapitaallasten van € 2.350.000. Andere ontwikkelingen die zorgen voor het gerealiseerde resultaat zijn de loonprijsstelling bij de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) en het vrijvallen van een deel van het budget voor onvoorziene personele frictie.

Terugstorten naar gemeenten

In het resultaat is meegenomen dat de Veiligheidsregio Fryslân nog een bedrag met gemeenten moet verrekenen voor scenario 3 (€ 276.000) en het resultaat op treasury (€ 332.000) terug moet betalen aan de gemeenten. Beide bedragen zijn als schuld meegenomen, en daarmee verwerkt in het resultaat. Bij de Kaderbrief 2024 – 2027 is afgesproken om de definitieve indexatie op de materiële kosten te bepalen op basis van de werkelijke compensatie die gemeenten via het gemeentefonds hiervoor ontvangen over de jaren 2022, 2023 en 2024. Deze afspraak is scenario 3 genoemd. Het verschil over het jaar 2024 wordt nu met de gemeenten verrekend, waarmee deze afspraak is afgewikkeld.

Voorgesteld wordt op het resultaat als volgt te bestemmen:

Voorstel resultaatbestemming	
Reservering restant HR21 & FUWA	1.270
Organisatiekosten (frictie)	1.773
Reservering informatiemanagement	200
Terugstorting gemeenten	400
Totaal	3.643

(bedragen x € 1.000)

Indien wordt ingestemd met voorstel resultaatbestemming wordt er in totaal € 400.000 + € 276.000 + € 332.000 = ruim € 1 miljoen terugbetaald aan gemeenten. Dit is voor Waadhoeke afgerond € 70.000. Zoals gebruikelijk zal dit worden toegevoegd aan de algemene reserve.

Begroting 2026

Op 13 februari 2025 heeft de raad de Kaderbrief 2026 – 2029 behandeld. De kaderbrief is door het Algemeen Bestuur ongewijzigd vastgesteld op 13 maart 2025. De begroting voor 2026 is opgesteld op basis van de eerder vastgestelde kaderbrief.

Dit betekent dat de gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio Fryslân in de ruimteberekening van de kadernota 2026-2029 Waadhoeke niet aangepast hoeft te worden. Deze is afgerond € 83.000 (zoals in raadsvoorstel 13 februari jl. opgenomen).

Dekkingsplan 2026 - 2029

De voorgestelde wijzigingen hebben een structureel financieel effect. Op de langere termijn is de verwachting dat het afstoten van materiaal € 239.000 oplevert, ten opzichte van € 66.000 aan investeringen op het gebied van waterlevering. Het financieel voordeel dat met dit dekkingsplan ontstaat wordt beschikbaar gehouden om een deel van de mogelijke BDuR korting op te vangen. Mocht dat ten tijde van de Voorjaarsnota niet nodig blijken, dan wordt het voordeel naar gemeenten overgeheveld.

Bijlagen

Bijlage 1: Aanbiedingsbrief Jaarstukken 2024 en Begroting 2026 VRF

Bijlage 2: Jaarstukken 2024 VRF

Bijlage 3: Begroting 2026 VRF

Bijlage 4: Aanbiedingsbrief Dekkingsplan 2026 – 2029 VRF

Bijlage 5: Dekkingsplan 2026 – 2029 VRF

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2025-078667

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 22 april 2025;

BESLUIT

1. Kennis te nemen van de Jaarstukken 2024, de Begroting 2026 en het Dekkingsplan 2026 – 2029 van de Veiligheidsregio Fryslân (VRF);
2. Geen zienswijze in te dienen op de Jaarstukken 2024 en de Begroting 2026 van de Veiligheidsregio Fryslân; en
3. Geen zienswijze in te dienen op het Dekkingsplan 2026 – 2029 van de Veiligheidsregio Fryslân.

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 22 mei 2025,

{{Signatuur}}, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.